

ADVIES

2010-005

15 maart 2010

Klacht noodzakelijke verwijzing speciaal onderwijs

Twee zonen van klaagster zijn volgens haar te lang op school gehouden terwijl verwijzing naar speciaal onderwijs nodig was.

De Commissie stelt vast dat het voor aangeklaagde als snel duidelijk was dat beide leerlingen bijzondere aandacht en zorg vergen. Er vindt echter geen diagnostisch onderzoek plaats. Van een intern begeleider mag verwacht worden dat hij daartoe het nodige verricht en dat hij, indien het aan eigen deskundigheid ontbreekt, de hulp van externen inroept. De Commissie oordeelt dat aangeklaagde ook geen blijk geeft van begrip voor de impact van de handelwijze op de kinderen en heeft hen ongepast behandeld.

De Commissie acht de klacht gegrond.

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Bij brief van 19 juni 2012, ontvangen op 26 juni 2012, hebben klagers een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder te noemen: de Commissie) tegen de directie van het N. College te E. (verder te noemen: de school). De klacht valt in een vijftal onderdelen uiteen.
- 1.2. Klaagster heeft bij brief van 27 december 2009 ontvangen op 6 januari 2010 haar klacht voorgelegd aan de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en BVE (verder te noemen: de Commissie).
- 1.3. De Commissie heeft aangeklaagde gevraagd te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.4. Aangeklaagde heeft bij brief van 22 januari 2010 van de algemeen directeur de heer L., aangegeven dat het bestuur is aangesloten bij de Commissie en de modelklachtenregeling van de Besturenraad PCO hanteert en dat aangeklaagde alvorens een verweerschrift op te stellen eerst wil proberen in een gesprek met klaagster tot een oplossing te komen. Vervolgens heeft aangeklaagde bij brief van 4 maart 2010 van de heer L. een inhoudelijke reactie op de klacht gegeven.
- 1.5. Op 15 maart 2010 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te I., alwaar zijn verschenen: klaagsters, in persoon en vergezeld van mevrouw U. van het Bureau Onderwijsklachten, en namens aangeklaagde de heer van K., voornoemd, de heer D., directeur, en mevrouw A., intern begeleidster.

1.6. Uit hetgeen door klaagster in haar klachtbrief en ter zitting naar voren is gebracht leidt de Commissie de navolgende klacht jegens aangeklaagde af.

1.7. Door de wijze waarop op De *** met de zonen van klaagster, *A* en *B*, is omgegaan hebben de kinderen vier verschrikkelijke jaren gehad. De kinderen zijn veel te lang op deze school gehouden. Ze hadden al veel eerder verwezen moeten worden naar het speciaal onderwijs. Het is ongepast dat de kinderen vanaf de dag dat (door initiatieven van klaagster) de verwijzing naar het speciaal onderwijs geregeld was ineens niet meer welkom waren op De ***.

2. Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting als volgt.

De kinderen van klaagster zijn in de zomer van 2005 ingeschreven als leerling van de CBS De ***. Klaagster koos voor deze school, omdat het een kleine school is. De school heeft slechts 30 leerlingen. Zij verwachtte dat de kinderen hier de volle aandacht zouden krijgen. Klaagster heeft bij de inschrijving direct aangegeven dat *A*, zoals zij het uitdrukt, anders was dan anderen. Hij was overal laat mee, zoals met kruipen en lopen. Hij had op de vorige school een jaar extra groep 2 gedaan. De directeur van de school in I., waar de kinderen tot aan hun verhuizing naar De *** zaten, heeft CBS De *** ter gelegenheid van de overschrijving telefonisch geïnformeerd over de bij hen bestaande zorg voor de kinderen.

Volgens de heer van K. verliep de communicatie met klaagster vanaf het begin stroef.

A begint in groep 3. Al gauw blijkt dat hij, ondanks goede inzet en werkhouding, moeite heeft om zich de leerstof eigen te maken. Hij krijgt begeleiding van de remedial teacher en er worden handelingsafspraken gemaakt, gericht op het aanleren van basisvaardigheden. Hij krijgt huiswerk mee naar huis. Mevrouw Z. schrijft later in de begeleidingsvraag aan het Zorgteam: "hij wil het heel graag goed doen en niet anders zijn dan de andere kinderen en als hij samenwerkt met de leerkracht gaat het ook goed, maar als hij het zelf moet doen, lukt het niet. Hij verzuipt er in, wordt onzeker en gefrustreerd."

B begint in groep 2, waar hij nog veel ruimte krijgt om zich te ontwikkelen via spel, maar hij heeft moeite zich te concentreren op het uitvoeren van opdrachten. In groep 3 worden de druk en het tempo van opname van de lesstof al snel te hoog voor hem. Hij wordt in de zomer van 2006 seksueel misbruikt door van school en de kleine dorpsgemeenschap bekende leeftijdsgenoten. Zijn gedrag en zijn leerhouding veranderen daarna. De intern begeleider schrijft daarover in de aanvraag voor een LGF "in zijn gedrag tegenover de leerkracht en zijn medeleerlingen overschreeuwt hij zijn eigen onvermogen." Wanneer hij ontoelaatbaar gedrag vertoont, belt de school naar klaagster om hem naar huis te halen. Eenmaal wordt hij voor een dag geschorst. Na doubleren in groep 3 komt *B* in groep 4. In groep 4 constateert de school handelingsverlegenheid en wordt bij het Zorgteam van het Samenwerkingsverband LGF aangevraagd. Met klaagster wordt afgesproken dat *B* na schooltijd nablijft totdat hij zijn huiswerk af heeft.

Inmiddels heeft klaagster naar aanleiding van de invloed die het seksueel misbruik op *B* heeft contact met GGZ. Uit het daar uitgevoerde onderzoek blijkt dat *B* ADHD en concentratiestoornis heeft en een IQ van 83.

Vanwege ophopende spanningen en frustratie meldt klagster ook *A* voor onderzoek aan bij GGZ. Hij blijkt een IQ van 63 te hebben.

De Commissie stelt vast dat het voor aangeklaagde vanaf de start van de kinderen op deze school duidelijk is -zowel door de informatie van klagster en van de vorige school, als door eigen waarneming- dat zowel *A* als *B* leerlingen zijn die bijzondere aandacht en zorg vergen. Er vindt echter geen diagnostisch onderzoek plaats. De door de school daarvoor genoemde reden, dat de communicatie met klagster stroef verliep en dat klagster in het eerste schooljaar geen medewerking wilde verlenen aan het gebruikelijke geneeskundig onderzoek van de schoolarts van de leerlingen van groep 2, mag naar het oordeel van de Commissie geen reden zijn om niet zelf pro-actief te zoeken naar passende ondersteuning van een leerling, van wie duidelijk is dat hij extra zorg behoeft. Van een intern begeleider mag verwacht worden dat hij daartoe het nodige verricht en dat hij, indien het aan eigen deskundigheid ontbreekt, de hulp van externen, zoals de ambulante dienst van het samenwerkingsverband, inroept.

Mevrouw Z. heeft ter zitting verklaard dat de school de kinderen niet heeft laten testen, omdat klagster eerst *B* en later ook *A* zelf al bij GGZ had aangemeld. Dat is echter, zo stelt de Commissie vast, pas gebeurd toen de jongens al zeker twee jaar op deze school zaten. Terwijl een dergelijk onderzoek naar het oordeel van de Commissie eerder had moeten plaatsvinden om zo een gefundeerd oordeel te kunnen geven over het voor deze kinderen (waarvan, zoals gezegd, van de aanvang af duidelijk was dat zij bijzondere zorg behoeften) passende onderwijs.

Het bevreemdt de Commissie zeer dat mevrouw Z., als intern begeleider, ter zitting heeft verklaard dat zij verrast was door het in het GGZ onderzoek vastgestelde lage intelligentieniveau van de kinderen. De Commissie is van oordeel dat van een school de deskundigheid verwacht mag worden om het vermoeden van een verband tussen signalen van zorg en een dergelijk laag intelligentieniveau te onderkennen.

De school heeft zich kennelijk laten (mis)leiden door de inzet en werkhouding van vooral *A*, maar aanvankelijk ook van *B*. Hoewel voor deze school, zoals mevrouw Z. ter zitting heeft verklaard, het leidend criterium voor een verwijzing naar het s(b)o is "het wel bevinden van het kind", heeft de school de signalen miskent dat de kinderen het niet (meer) aankonden. Hierdoor heeft het kunnen gebeuren dat er op school afspraken/handelingsplannen gemaakt zijn, zoals huiswerk mee naar huis en op school nablijven tot het werk af is, die voor kinderen met een dergelijk IQ niet ondersteunend, maar integendeel contraproductief en frustratiebevorderend gewerkt hebben.

Klagster heeft zelf hulp moeten zoeken toen het gedrag van *B* (na het hem overkomen seksuele misbruik) veranderde. Zij heeft hierbij geen ondersteuning van de school gekregen. Ook de aanvraag van een PCL beschikking heeft zij zelf geregeld. De school heeft haar daarin niet begeleid.

Mevrouw Z. heeft ter zitting erkend dat de wijze waarop de overgang van de jongens naar de C. is verlopen geen schoonheidsprijs verdient. De Commissie acht dit beeld, mede gelet op de hiervoor omschreven gang van zaken in de vier daaraan voorafgaande jaren, te eufemistisch geschetst en geen blijk geven van begrip voor de impact van deze handelwijze op de kinderen.

De Commissie acht daarom de klacht van klagster dat aangeklaagde de zonen van klagster in de vier jaar dat zij de CBS De *** bezochten en met name in de periode rond de overgang naar de C. ongepast heeft behandeld gegrond.

De heer L. heeft in zijn verweerschrift verschillende, naar hij ter zitting heeft verklaard, bewust algemeen gestelde, verbeterpunten weergegeven. De heer D. heeft ter zitting het programma Kids Skills onder de aandacht gebracht. Wat daarvan verder ook zij, deze zaken brengen naar het oordeel van de Commissie geen oplossing voor het hier vastgestelde probleem, namelijk het ontbreken van voldoende (interne) deskundigheid om passend onderwijs te bieden voor zorgleerling, door deze zorg eerst te diagnosticeren en vervolgens daadwerkelijk (met behulp van externen) te effectueren. De Commissie wil daarom adviseren maatregelen te treffen om de interne deskundigheid op dit punt te verbeteren en te bevorderen dat, waar nodig, tijdig externe deskundigen worden ingeschakeld.

3. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht gegrond.

4. Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie adviseert het bevoegd gezag maatregelen te treffen om de interne deskundigheid te verbeteren en te bevorderen dat, waar nodig, tijdig externe deskundigen worden ingeschakeld.

Aldus gegeven op 15 maart 2010 door mr. F.J. Agema, voorzitter, W.J.L. Feitsma en drs. G. Moes- ten Brug, leden, in tegenwoordigheid van mr. M. Mulder-Das, secretaris.